

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ ТА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ДВНЗ «КРИВОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ

СТРАТЕГІЯ МАЙБУТНЬОГО: СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКИЙ ВИМІР

Матеріали міжкафедрального круглого столу
Одеса, 19 листопада 2015 року

Одеса
ОДУВС
2015

УДК 1(083.8)
ББК 87.0
С83

Матеріали подаються в авторській редакції за точність цитувань редакційна колегія відповідальності не несе.

Стратегія майбутнього: соціально-філософський вимір :
С83 матеріали міжкафедрального круглого столу 19 листопада 2015 року / ОДУВС. — Одеса : ОДУВС, 2015. — 230 с.

Збірник укладено як проміжний результат роботи кафедри філософії та соціально-гуманітарних дисциплін Одеського державного університету внутрішніх справ та кафедри філософії Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет». У підготовці збірника взяли участь науковці, що працюють у різних галузях соціогуманітарного знання: філософії, соціології, політології, педагогіки, психології, культурології.

УДК 1(083.8)
ББК 87.0

ЗМІСТ

Вступ.....	8
<i>Абдула А. И.</i> ЭКСЛИКАЦИЯ РАЗУМА И ПРОБЛЕМА ЕГО ИССЛЕДОВАНИЯ...	10
<i>Афанасьєва К. М.</i> ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ УКРАЇНСЬКОЇ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНИХ ПРІОРИТЕТІВ З АНАЛОГІЧНИМИ ПРІОРИТЕТАМИ В СУЧАСНИХ ЗАХІДНИХ КРАЇНАХ.....	13
<i>Балуца Г. А.</i> "СОЦІАЛЬНИЙ ПРОСТІР" П. БУРДЬЄ ЯК АЛЬТЕРНАТИВА МАРКСИЗМУ.....	16
<i>Башук В. В.</i> СУСПІЛЬНА ЗНАЧУЩІСТЬ ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВОГО ТРАКТУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ.....	19
<i>Берестецкая Т. А.</i> ФИЛОСОФСКИЕ ОСНОВАНИЯ СОВРЕМЕННОЙ БИОЭТИКИ....	22
<i>Бліхар В. С.</i> ТОЛЕРАНТНІСТЬ В УКРАЇНСЬКОМУ СОЦІУМІ: ДИСКУРС ДЕРЖАВНО-ЦЕРКОВНИХ ВІДНОСИН.....	22
<i>Бовкун В. Д.</i> ПРОБЛЕМИ СВОБОДИ.....	27
<i>Брюховецький М. М.</i> НАУКОВА ТРАДИЦІЯ ОСМИСЛЕННЯ ПРЕДМЕТА ПРАЦІ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСІЛЬСТВІ.....	31
<i>Вишинський П. М.</i> ГУМАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ ВИМІР ЛЮДИНОРОЗУМІННЯ...	34
<i>Гайворонюк Н. В., Приймак Б. І.</i> КОНЦЕЦІЯ ГІПЕРРЕАЛЬНОСТІ Ж. БОДРІЯРА У ФІЛОСОФСЬКОМУ ДИСКУРСІ НОВІТНЬОГО ЧАСУ.....	37
<i>Гайдамака Д. М.</i> ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ПРОЯВ ОСОБИСТОСТІ.....	41
<i>Гансова Э. А.</i> СОЦИАЛЬНО-ФИЛОСОФСКИЙ КОНТЕКСТ СОВРЕМЕННЫХ ДЕМОКРАТИЙ.....	44
<i>Гнип І. Я.</i> СОЦІОЛОГІЧНА ШКОЛА ПРАВА ЯК ТЕОРЕТИЧНА БАЗА ЄВРО ІНТЕГРАЦІЙНИХ ЗРУШЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОВОЇ РЕАЛЬНОСТІ.....	49

Гончарова Н. І.	
ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВИЙ ПІДХІД ДО ПРОБЛЕМ ЕТНІЧНОЇ ВИЗНАЧЕНОСТІ В КОНТЕКСТІ ПРОЦЕСІВ РЕФОРМУВАННЯ ПРАВООХОРОННОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ...	52
Димчук А. В.	
СИМВОЛ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІЗНАННЯ В МАСОНСЬКІЙ АНТОРОПОЛОГІЇ.....	56
Дойчик М. В.	
БУНТ ЯК ВИЯВ ГІДНОСТІ ЛЮДИНИ У ФІЛОСОФСЬКІЙ ТВОРЧОСТІ Ф. ДОСТОЄВСЬКОГО («БРАТИ КАРАМАЗОВИ»)....	59
Дурдинець М. Ю.	
ФІЛОСОФСЬКІ ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ ВЛАДИ З ГРОМАДЯНСЬКИМ СУСПІЛЬСТВОМ.....	63
Івченко Ю. В.	
СУТНІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПАТРІОТИЗМУ ЯК ДУХОВНОЇ ЦІННОСТІ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.....	66
Козаченко Н. П.	
КАНТІВСЬКА ТЕОРЕТИЧНА ЕПІСТЕМОЛОГІЯ І ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ПРИРОДОЗНАВСТВА.....	68
Кононенко Т. В.	
ПРОБЛЕМА «ПЕРЕОЦЕНКИ ЦІННОСТЕЙ».....	73
Корупятник І. В.	
КАТЕГОРІЯ СВОБОДИ В ГЕГЕЛІВСЬКІЙ МОНОФАКТОРНІЙ КОНЦЕПЦІЇ ІСТОРИЧНОГО ДЕТЕРМІНІЗМУ.....	76
Красножон А. В.	
ЗМІ ЯК ЗАСІБ БОРОТЬБИ З АНТИСЕМІТИЗМОМ В ОДЕСЬКОМУ РЕГІОНІ.....	79
Красножон Е. С., Ростецкая С.И.	
КОНФОРМИЗМ ОДЕССКОЙ ГОРОДСКОЙ КУЛЬТУРЫ КАК ОБРАЗЕЦ ЭТНИЧЕСКОЙ ТОЛЕРАНТНОСТИ.....	82
Лаврентьева О. О.	
МЕТОДОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА В МЕТА СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ВЧИТЕЛЯ.....	84
Марченко О. В.	
СТРАТЕГІЯ ЗМІН У СУЧАСНОМУ ПРОСТОРІ ОСВІТИ: ЦІННІСНО-ПРАВОВИЙ ВИМІР.....	87
Мацап'як О. І.	
ЦІННІСНО-СМИСЛОВА ВИЗНАЧЕНІСТЬ ФІЛОСОФІЇ ЛЮДИНИ АРТУРА ШОПЕНГАУЕРА.....	90
Музыченко А. В.	
СУЩНОСТЬ КУЛЬТУРЫ В КОНТЕКСТЕ КОНСЬЮМЕРИЗМА..	92

Мусаєва С. С. СТАНОВЛЕННЯ ТА КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ФІЛОСОФІЇ.....	95
Надибська О. Я. РОЛЬ ДОВІРИ ЯК ЦІННІСНО-СМИСЛОВОЇ УНІВЕРСАЛІЇ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	98
Надыбский Н. И. ФИЛОСОФИЯ: ДИСТАНЦИОННОСТЬ ОТ МИРА ПОВСЕДНЕВНОГО ИЛИ ОСНОВА СУЩЕСТВОВАНИЯ ЧЕЛОВЕКА?.....	102
Нариженый Ю. А. «СУДЬБА ФИЛОСОФА» К 93-Й ГОДОВЩИНЕ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ А. ЗИНОВЬЕВА (1922-2006).....	104
Наумкіна С. М. МІФОЛОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ «ПОЛІТИКИ ПАМ'ЯТІ».....	107
Ніколаєва Т. П. ЕВОЛЮЦІЯ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ БОЛГАРІЇ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.....	110
Олексюк М. М. ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІ КОНЦЕПЦІЇ ПОКАРАННЯ В СИСТЕМІ ФІЛОСОФСЬКОГО ОСМИСЛЕННЯ СУЧАСНОСТІ У ХХІ СТОЛІТТІ (ПАРАДИГМИ Е. ДАФФА ТА Д. БУНІНА).....	114
Орлов С. Ф. ВПЛИВ ПОЛІТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ НА ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ ЮРИСТА.....	117
Пальшков К. Є. ЗНАЧЕННЯ Т. ПАРСОНСА У ДОСЛІДЖЕННІ ФЕНОМЕНУ «ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА СУСПІЛЬСТВА».....	120
Панафідін І. О. МІЖНАРОДНА ПОЛІТИЧНА СПРАВЕДЛИВІСТЬ І ПРОБЛЕМА МИРУ.....	122
Панафидина О. П. МАКСИМА ПРОСВЕЩЕНИЯ И ПРИНЦИП АВТОНОМНОСТИ РАЗУМА.....	126
Пацамай М. П. ПРОБЛЕМА САМОТНОСТІ ЛЮДИНИ У СУЧАСНОМУ СВІТІ...	129
Поцюрко О. Ю. КРИСТАЛІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕЇ У СПАДЩИНІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА.....	131
Проноза І. І. ФІЛОСОФСЬКО-СОЦІАЛЬНИЙ АСПЕКТ ФЕНОМЕНА ТЕРОРИЗМУ.....	134

Пруцька Г.	
ГЛОБАЛЬНЕ РЕФОРМУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА	
ГАРАНТІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ НА ПРАЦЮ.....	137
Ростецька С.	
СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКИЙ АНАЛІЗ ФЕНОМЕНА БЕЗПЕКИ... 139	
Савченко В. А.	
ГЛОБАЛЬНІ ЗМІНИ І ФІЛОСОФСЬКИЙ «КОНТЕКСТ».....	141
Свекла К. А.	
«БРУДНІ» ВИБОРЧІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК СТРАТЕГІЯ PR.....	146
Старовойтова І. І.	
МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО РОЗУМІННЯ	
ПРОЦЕСУ СОЦІАЛЬНОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ.....	149
Стовпець О. В.	
СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКИЙ ПОГЛЯД НА ЕТНІЧНІ	
Й ДЕРЖАВНІ ПРОБЛЕМИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗМУ.....	151
Султан К. А.	
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНСТИТУТУ ПРИСЯЖНИХ	
В УКРАЇНІ ЯК ВІДПРАВЛЕННЯ ПРАВОСУДДЯ ЗА	
УЧАСТЮ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.....	155
Таран Т.	
РЕЛІГІЙНІ ПРАВА ДІТЕЙ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА	
ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ.....	158
Ткачук І. Д.	
ЛЮДИНА У НОВОМУ (ІНФОРМАЦІЙНОМУ)	
СУСПІЛЬСТВІ: ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ.....	161
Ткачук Ю.	
ПРАВО НА СВОБОДУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАННІСТЬ	
ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ.....	163
Федорук С. Д.	
ВПЛИВ ЯПОНСЬКОЇ ФІЛОСОФІЇ КАЙДЗЕН НА ПРОЦЕС	
ЛЕГІТИМІЗАЦІЇ ЯПОНСЬКОЇ ВЛАДИ.....	165
Фрунзе К.	
СУЧАСНІ ПОНЯТТЯ ЩАСТЯ.....	168
Чернута В. Є.	
СУЧАСНІ ПОНЯТТЯ ЩАСТЯ.....	171
Швець С.	
МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ:	
ПОЛІТИКО-ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ.....	174
Шпильова А. С.	
ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ ФАКТУ У КОНЦЕПЦІЯХ	
ФІЛОСОФІВ АНАЛІТИЧНОГО НАПРЯМКУ.....	178

Явтушенко Н. Н.	
ПРАВСТВЕННОЕ САМОСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ В ФИЛОСОФИИ БУДДИЗМА.....	180
Ямчук П. М.	
УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНО-ІДЕНТИФІКАЦІЙНИЙ ВИМІР В ІІІ ТИСЯЧОЛІТТІ: ЦІННІСНО-СМИСЛОВІ ПАРАДИГМИ СЬОГОДЕННЯ ТА АКТУАЛЬНІ СВІТОГЛЯДНІ СТРАТЕГІЇ МАЙБУТНЬОГО.....	182
Ярмолів О. І.	
МЕДІЙНИЙ ДИСКУРС ЯК СКЛАДОВА ДЕМОКРАТИЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ.....	186
Ярунів М. І.	
СВОБОДА ВОЛІ ЛЮДИНИ В КОНТЕКСТІ АКСІОЛОГІЧНО-НОРМАТИВНОЇ ПАРАДИГМИ.....	189
Яцук Н. Є.	
ЩО ПО ТОЙ БІК «ПЕРЕХОДУ»: «ОЧИМА» (НАРАТИВ) ФІЛОСОФІЇ	193
Добролюбська Ю. А.	
ПРИНЦИП ХОЛІЗМУ ТА ІСТОРИЧНА СВІДОМІСТЬ СТУДЕНТІВ.....	196
Довгополова О. А.	
ІСТОРИЧНИЙ НАРАТИВ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ ТА ПРОБЛЕМА СТАНОВЛЕННЯ ПОЛІТИЧНОЇ НАЦІЇ.....	200
Нерубасская А. А.	
БИФУРКАЦИИ КАК ИСПЫТАНИЕ ЛИЧНОСТИ В ЕЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОМ РОСТЕ.....	204
Овчаренко С.	
КУЛЬТУРА РИТОРИКИ РЕФОРМ.....	206
Плавич В. П.	
АРХЕТИПИЧЕСКИЕ ПРАФЕНОМЕНЫ ПРАВА.....	211
Плавич В. П.	
ВЗАЄМОВПЛИВ ПРАВА І ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	215
Шмаленко Ю. І.	
ВИХОВАННЯ ПАТРІОТИЗМУ У СТУДЕНТСЬКІЙ МОЛОДІ.....	217
Яковлев Д.	
СТРАТЕГІЧНИЙ ВИБІР. РОЗДУМИ У ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ ФІЛОСОФІЇ.....	220
Відомості про авторів.....	224

Надибська О. Я.,
д. філос. н., професор, завідувач кафедри філософії
та соціально-гуманітарних дисциплін
Одеського державного університету внутрішніх справ

РОЛЬ ДОВІРИ ЯК ЦІННІСНО-СМИСЛОВОЇ УНІВЕРСАЛІЇ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Конфігурація ціннісних орієнтирів сучасного українського суспільства знаходиться у процесі перебудови внаслідок стрімких якісних змін, що їх переживає українська громада останні декілька років. З одного боку, слід констатувати нечуване до цього часу пожвавлення

політичної активності, готовності відстоювати власні переконання, з іншого – і це також є незаперечним фактом – соціологами констатується дивовижна політична пасивність, яка подекуди переходить до унікального з психоментальної точки зору, стану агресивної байдужості.

Ці напрямки окреслюються навколо проблеми світоглядного співвідношення тоталітаризму й демократії, довкола переоцінки ставлення до індивідуальних зусиль у визначенні власної долі, у річці проблемного комплексу, пов'язаного зі ставленням до власного минулого, до традиційних цінностей, осмисленням відповідальності держави перед суспільством, усвідомленням ролі та місця України у світовому політичному та загальноцивілізаційному просторі. Цей складний конгломерат насправді сформований певною єдиною лінією в розвитку нашої країни, складовими якої є як зовнішні впливи й історичний спадок, так і внутрішні рушійні сили, що складаються із особливих світоглядно-буттєвих констант власне українського суспільства.

Політичні катаклізми останніх років, колосальні злети надії й розчарування призводять до того, що свідоме бажання розбудовувати державу, засноване на впевненості в можливості зробити свій внесок до цього, тимчасово поблякли.

Поширеною є думка щодо переважаючих настроїв загальної апатії й пасивності в українському суспільстві. Але, на наше переконання, соціально-політична активність української громадськості не зменшується. Натомість, вона невпинно та неухильно зміщується вбік громадянської самоорганізації, в царину інтуїтивного, але заснованого на переданні ідей та визначених цими ідеями норм соціальної поведінки та буття предків, пошуку інших шляхів формування нових обріїв життя, які допоможуть позбавитись тоталітарного минулого.

Такі світоглядні підвалини іманентно сприятимуть усвідомленню українським загалом гідною традицій предків та атмосфери сучасної Європи нацією. Нацією, європейською не лише за духом та минулиною, а й за способом сучасної самореалізації та буття. Цей комплекс шляхів самоорганізації логічно позначити як феномен формування громадянського суспільства. Актуальність проблеми громадянського суспільства не може бути заперечена для всього західного світу, тому тенденції до його формування на рівні української суспільної підсвідомості викликають особливий дослідницький інтерес.

Складний конгломерат цивілізаційних орієнтацій впускає в українську суспільну свідомість багато елементів, які подекуди наявні як абстрактні цінності, сенс яких ми добре розуміємо, але не знаємо, як їх практично застосувати в українському житті. З'ясовуючи специфіку

сміслових перетинів та природу концептуальних вузлів пріоритетів, що діють в українському суспільстві, звернемось до аналізу досліджень з розвитку громадянського суспільства, які є дотичними до цієї проблематики: «Згідно з проведеним дослідженням «Визначення Індексу розвитку громадянського суспільства» (ІГС або CIVICUS Індекс) можна зробити висновок, що громадянське суспільство є пріоритетної суспільною інституцією України, яка підтримує та намагається поширювати провідні людські цінності. Це такі цінності як: довіра, толерантність, ненасильство, екологічна безпека, гендерна рівність» [2, 180].

Найбільш цінною смисловою орієнтацією в даному світоглядному контексті виступає філософська універсалія довіри. Згідно із загальнонаціональним опитуванням, українці більше довіряють один одному (39,5 %), ніж не довіряють (18 %) [1, 180]. Апелюючи до рівня довіри в суспільстві, недостатньо просто зафіксувати її наявність. Для країн, що складала колишній соціалістичний табір а якщо бути точним – для країн з тоталітарним минулим у цілому, притаманний високий рівень міжособистісної довіри на відміну від довіри до політичних чи ідеологічних інститутів.

У сучасній світовій соціальній ситуації можна спостерігати переміщення центру довіри з політичних інститутів до міжособистісних взаємин. Ситуація постмодерну, яку переживаємо сьогодні, характеризується процесами делегітимізації, яка, в свою чергу, визначається вимогами легітимізації. Згадаймо концептуальне визначення Жана-Франсуа Ліотара [1, 160] про те, що ми втратили Великі Легенди. Загроза життю походить сьогодні не від ворога чи дикої природи, а від природи засвоєної, а тому й – мертвої. Довіра до знання «експертів» (тобто до інституційного знання) зруйнована. Віра в прогрес деконструйована. Для багатьох людей споживання є вже не метою життя, а небезпекою, тому в останні десятиліття ми спостерігаємо поширення різних соціальних рухів, що ґрунтуються на спільному інтересі, важливому для самореалізації, – від різного роду релігійних спільнот нового зразку до екологічних. В указаному контексті слід згадати сцієнтизм як напіврелігійний рух, спрямований проти сучасної цивілізації та визначеної її рухом соціальної спільноти, громаду Нью-ейдж і багато інших. Існування таких спільнот ґрунтується саме на недовірі до усталених політичних та ідеологічних інституцій, що заміщується міжособистісною довірою між членами спільноти.

Західний світ, впродовж останніх десятиліть, відчуває переформування соціальних рухів. Цей універсальний процес знайшов

віддзеркалення в появі поняття «нові соціальні рухи», яке запропонував французький соціолог Ален Турен [3]. Основну відмінність нових рухів Ален Турен убачає в тому, що вони не спрямовані на ствердження революційних догм та захоплення влади. У міру того, як ці рухи розвиваються, вони накопичують звичаї, правила й цінності. Також змінюються культура, соціальна організація сам тип соціальної поведінки. Завдячуючи цим рухам виникає новий уклад життя. Джек Кoen і Ендре Арато ознакою нових соціальних рухів вважають їх дуалістичний характер.

Дуалістична політика спрямована і на громадянське суспільство, і на політичну систему. Вона намагається вплинути на політичну еліту й одночасно на громадську думку. Це призводить до перетворення рухів як груп соціального тиску, тому що для того, щоб вижити, вони повинні зробити інвестиції в публічний дискурс. Тому вони створюють ринок структур, відкритих для конкуруючих учасників [1, 164]. Усі ці тенденції зміщують акценти у формуванні соціальних пріоритетів убік міжособистісних зв'язків.

Отже, і формування пріоритетів відбувається, у першу чергу, навколо вільного неінституційного утворення нових спільнот. «За цими рисами легко зрозуміти, що нові соціальні рухи розвиваються здебільшого неформально, ненаочно й неофіційно. Їх досягнення й дії зосереджені, радше, у сфері індивідуального досвіду, ніж в узгодженій діяльності груп, що є помітною ззовні» [1, 169]. Як частина загальносвітового процесу розвитку, Україна теж відчуває на собі такі тенденції.

Загальна недовіра громадськості до бюрократії, до ідеологічного апарату, осмисленням функціональної природи та соціальної призначеності яких багато років поспіль ніхто не переймається, хоча всі, без жодного винятку, розуміють їх руйнівну силу для еволюційного поступу вітчизняного суспільства, змушує людину шукати опори й захисту там, куди тоталітарна машина не має доступу, – у сфері родині й стосунків громадянської солідарності.

Тож не дивно, що довіра, яка посідає чільне місце в низці соціальних пріоритетів, виявляється в сучасному українському суспільстві переважно у конкретизованому вигляді довіри до сусідів, колег, родичів. Соціологічні дослідження також засвідчують, що на регіональному рівні ступінь довіри є вищим, ніж на рівні загальнонаціональному. Це не дивно, зважаючи на регіональні відмінності, що сформувалися в Україні. Будучи включеними до різних за характером поступального руху цивілізаційних регіонів і різних економічних моделей у різні історичні епохи, різні регіони демонструють регіональну солідарність,

протиставлену загальнонаціональній солідарності між різними регіонами нашої країни.

Література

1. Карпенко К. Дуалістичні стратегії нових соціальних рухів [Текст] / К. Карпенко // Громадянське суспільство в Україні за доби глобалізації : ціннісно-нормативне та інституційне забезпечення його розбудови. – К., 2007. – С. 164-165.
2. Лазоренко О. Суспільні цінності як регулятор трансформації соціального простору : український та західний глобальний контекст [Текст] / О. Лазоренко // Громадянське суспільство в Україні за доби глобалізації : ціннісно-нормативне та інституційне забезпечення його розбудови. – К., 2007. – С. 180.
3. Турен А. Возвращение человека действующего : очерк социологии [Текст] / А. Турен. – М. : Научный мир, 1998. – 204 с.

Наукове видання

СТРАТЕГІЯ МАЙБУТНЬОГО: СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКИЙ ВИМІР

Матеріали міжкафедрального круглого столу
Одеса, 19 листопада 2015 року

Підписано до друку 19.11.2015. Формат 60х90/16. Папір офсетний.
Гарн. «Times New Roman» Друк цифровий. Ум. друк. арк. 12,9.
Наклад 50 прим.
Видавництво ОДУВС
м. Одеса, вул. Успенська, 1
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3507 від 25.06.2009 р.
тел. 0487024884; 0949547884 email – *ndrvv1@gmail.com*